Total No. of Printed Pages-11

1 SEM TDC GEPS (CBCS) GE 1 (A/B)

2022

(Nov/Dec)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper: GE-1

Full Marks: 80
Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Paper: GE-1 (A)

(Nationalism in India)

- 1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

 Answer the following as directed :
 - (a) 'Natio' শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা আহিছে?

 The word 'natio' is derived from which language?

- (b) কোন চনত চাইমন আয়োগ ভাৰতলৈ আহিছিল ?
 In which year did the Simon
 Commission visit India?
- (c) কোন চনত Women's Indian Associationৰ গঠন হৈছিল? In which year was the Women's Indian Association formed?
- (d) 'দ্বি-জাতি তত্ত্ব' ধাবণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল ? Who propounded the concept of 'two-nation theory'?
- (f) ব্ৰাহ্মসমাজৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন আছিল ? Who is the founder of Brahmo Samaj?

- (g) লাহোৰ প্ৰস্তাৱ কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

 When was Lahore Resolution adopted?
- (h) অম্পৃশ্যতা বিৰোধী আইন কেতিয়া গৃহীত হৈছিল?
 When was the Untouchability (Offences)
 Act passed?
- 2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো **150 শৰুৰ** ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on the following (within 150 words each):

- (a) ভাৰতৰ জাতীয়তাবাদৰ মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গী

 Marxist Approach of Nationalism in India
- (b) কেবিনেট মিছন প্ৰস্তাৱ
 The Cabinet Mission Plan
- (c) থিয়ছফিকেল সমাজ Theosophical Society
- (d) দ্বি-জাতি তত্ত্ব Two-nation Theory

P23/241

(Turn Over)

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো **500** শব্দৰ ভিতৰত) : Answer the following questions (within **500 words** each) :

জাতীয়তাবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতীয় জাতীয়তাবাদৰ বিকাশৰ
বিভিন্ন কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

 4+8=12
 Define nationalism. Discuss the various causes for the growth of Indian nationalism.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ জাতীয়তাবাদ অধ্যয়নৰ জাতীয়তাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ এক সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 12 Critically discuss the nationalist approach to the study of nationalism in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ সমাজ-সংস্থাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজা ৰামমোহন ৰায় আৰু
ব্ৰাহ্মসমাজৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
 Discuss the role of Raja Ram Mohan Roy and
Brahmo Samaj in social reform in India.

অথবা / Or

ভাৰতত ১৯ শতিকাত সমাজ-সংস্থাৰক আন্দোলনৰ বিকাশৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the causes for the development of the Social Reform Movement in India during 19th century. 5. ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত মহাত্মা গান্ধীৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Discuss the role of Mahatma Gandhi in the Freedom Movement of India.

অথবা / Or

ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত কংগ্ৰেছৰ নৰমপন্থীসকলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Discuss the role of Moderates of Congress in Indian Freedom Struggle.

 ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত নাৰীব ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Discuss the role of women in National Movement in India.

अथवा / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ জ্বনজাতীয় আন্দোলনৰ বিকাশৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা ৷

Discuss the causes for the growth of Tribal Movements in India.

P23/241

(Turn Over)

11

(6)

7. ভাৰত-বিভাজনৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

11

Discuss the causes of the Partition in India.

অথবা / Or

সাম্প্রদায়িকতাবাদ নির্মূল কৰাৰ উদ্দেশ্যে তোমাৰ মতামত আগবঢ়োৱা।

Give your suggestions for eradication of communalism.

Paper: GE-1 (B)

(Contemporary Political Economy)

- 1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8 Answer the following as directed:
 - (a) নব্য-উদাৰতাবাদৰ এজন মূল প্ৰবক্তাৰ নাম লিখা। Name one major proponent of Neoliberalism.
 - ''ঔদ্যোগিকতাবাদক মই ভয় কৰোঁ, ই মানৱজাতিৰ বাবে অভিশাপ।" মন্তব্যটো কোনে কৈছিল? "Industrialism is, I am afraid, going to be curse for mankind." Who made the statement?
 - মাৰ্ক্সবাদী নাৰীবাদৰ জনক বুলি কাক গণ্য কৰা হয়? Who was regarded as the father of Marxist Feminism?
 - ৰাষ্ট্ৰৰ অ-হস্তক্ষেপৰ তথ্যটোৱে পুলিচ ৰাষ্ট্ৰৰ ধাৰণাটোৰ विकाশ घंठाँदेष्ट्रिल । (रुग्न तन नरुग्न निभा) Laissez-faire theory of State developed the concept of police State. (Write Yes or No)
 - UNCTADৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা। Write the full form of UNCTAD.

- (f) কোন বৰ্ষত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ পৰিবেশ আৰু উন্নয়নৰ সন্মিলন (ভূ-শীৰ্ষ সন্মিলন) অনুষ্ঠিত হৈছিল? In which year was the UN Conference on Environment and Development (Earth Summit) held?
- (g) লিংগভিত্তিক হিংসাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
 Write one example of gender-based violence.
- (h) নিচাযুক্ত দ্রব্যব সন্ত্রাসবাদ কি?
 What is narco-terrorism?
- 2. তলত দিয়াবিলাকবৰ বিষয়ে লিখা (প্রতিটো 150 শব্দব ভিতৰত) : 4×4=16

Write on the following (within 150 words each):

- (a) কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ সৰ্বহাৰাৰ একনায়কত্ববাদ Karl Marks' theory of dictatorship of proletariat
- (b) অৰ্থনৈতিক বিকাশত বিশ্ব বেংকৰ ভূমিকা Role of World Bank in economic development
- (c) বিশ্বায়নৰ অৰ্থনৈতিক তত্ত্ব Economic theory of globalization
- (d) সাম্প্ৰতিক সময়ত ৰাষ্ট্ৰৰ বাবে প্ৰব্ৰজন এক প্ৰত্যাহ্বান Migration as a challenge to State in modern times

Answer the following questions (within 500 words each):

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

concept of classical liberalism.

3. উদাৰতাবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া। ধ্ৰুপদী উদাৰতাবাদৰ ধাৰণাটোৰ বিৱৰ্তন আলোচনা কৰা। · 4+8=12

Define liberalism. Discuss the evolution of the

অথবা / Or

কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ বুলিলে কি বুজা ? কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 4+8=12

What do you mean by Welfare State? Explain the characteristics of Welfare State.

4. উন্নয়নত বেচৰকাৰী সংগঠনৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of non-governmental organization in development.

অথবা / Or

বিশ্বৰ ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতিৰ এটা আন্তৰ্জাতিক সংস্থা হিচাপে বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Discuss the role of World Trade Organization as international agencies of global political economy. গোলকীয় বিশ্বত বুদ্ধিমত্তাৰ বহিৰ্গমন আৰু বুদ্ধিমত্তাৰ সঞ্চাৰণ
সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
 6+5=11

Discuss briefly about brain-drain and brain circulation in globalizing world.

অথবা / Or

''বিশ্বব্যাপী অস্ত্ৰ উদ্যোগৰ উত্থানে বিশ্বব্যাপী সন্ত্ৰাসবাদ বিকাশত সহায় কৰিছে।'' ব্যাখ্যা কৰা।

"Emergence of global arms industry has helped to develop global terrorism." Explain.

6. গোলকীয় সামাজিক আন্দোলনৰ মুখ্য গুৰুত্বপূৰ্ণ ক্ষেত্ৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the major thrust areas of global social movements.

অথবা / Or

এটা আন্তর্জাতিক বিস্তীয় প্রতিষ্ঠান হিচাপে আন্তঃৰাষ্ট্রীয় মুদ্রানিধিৰ কার্য, সফলতা আৰু বিফলতাসমূহ আলোচনা কৰা। 4+4+3=11

Discuss the working, achievements and failures of the International Monetary Fund as an international financial institution.

 মানৱ প্রব্রজন বুলিলে কি বুজা? মানর প্রব্রজনৰ ফলাফলসমূহ আলোচনা করা।

What is human migration? Discuss the consequences of human migration.

व्यथवा / Or

সামাজিক লিংগ কি ? লিংগ সমতাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষত কি কি আইনগত আৰু সাংবিধানিক ব্যৱস্থা আছে, আলোচনা কৰা। 4+7=11

What is gender? Discuss what are the legal and constitutional measures taken by India to bring gender equality.
